

ریشه‌های عمیق فرهنگ دینی جامعه ما با میوه‌های فرهنگ بیگانه تهدید می‌شود

رئیس دانشکده اهل‌البیت (ع) دانشگاه اصفهان با اشاره به ریشه‌های عمیق فرهنگ دینی جامعه ایران، از اینکه خانواده‌ها تربیت دینی فرزندان را به نهادهای غیر خانواده منتقل کرده‌اند...

رئیس دانشکده اهل‌البیت (ع) دانشگاه اصفهان با اشاره به ریشه‌های عمیق فرهنگ دینی جامعه ایران، از اینکه خانواده‌ها تربیت دینی فرزندان را به نهادهای غیر خانواده منتقل کرده‌اند، ابراز نگرانی کرد و گفت: تا ما برنگردیم به این مسئله که هر یک از ما موظفیم در حوزه فردی، خانوادگی و اجتماعی به دور از مسئولیتهای اشتغالی مان و نهادهای رسمی به مسائل فرهنگی بپردازیم مشکل فرهنگی جامعه مان حل نخواهد شد.

دکتر امیرحسین بانکی پور فرد رئیس دانشکده اهل‌البیت (ع) دانشگاه اصفهان در گفتگو با خبرنگار مهر، پیرامون نقاط قوت و ضعف فرهنگ دینی جامعه ایران گفت: فرهنگ دینی و کلا ارتباط انسان با فرهنگش جنبه لایه لایه دارد و اگر به این لایه‌های فرهنگی در وجود افراد توجه نشود ما به تحلیل اشتباهی می‌رسیم.

وی افزود: عمق فرهنگی که در جامعه ما هست یعنی آن لایه قلب جامعه به حمدالله دارای فرهنگ دینی بسیار عمیق و ریشه دار است و این قسمت، قسمتی است که کمتر در بحث کلی جامعه آسیب دیده است لذا وقتی نگاه می‌کنیم جنبه‌های اعتقادی قلبی جامعه مثل محبت اهل‌بیت (ع) مثل شعائر دینی مثل عاشورا و تاسوعا یا مناسک مذهبی مثل ماه مبارک رمضان و شبهای قدر و غیره همه جلوه‌های این است که در اعماق وجود جامعه این فرهنگ دینی آسیب کمتری دیده است اما هرچه به لایه‌های سطحی‌تر نزدیک می‌شویم تغییرات و آسیبها جدی‌تر می‌شود به همین دلیل سطحی‌ترین لایه که سبک زندگی مردم را شکل داده است بیشتر با آن فرهنگ دینی عمیق تفاوت‌هایی پیدا کرده است و مسئله‌ای که باید بدان توجه کنیم این است که لایه‌های سطحی‌تر در آنجا باقی نمی‌یابد و کم‌کم به لایه‌های عمیق‌تر رسوخ پیدا می‌کنند لذا باید مراقب باشیم که این لایه‌های سطحی به لایه‌های عمیق جامعه تأثیر نگذارد و در کنار آن خود را نیز اصلاح کنند.

این مدرس دانشگاه تصریح کرد: اگر فرهنگ را به درخت تشبیه کنیم که دارای ریشه‌ها و تنه و ساقه است و نهایتاً به میوه می‌رسد، برای اینکه آن ریشه به میوه برسد این درخت مراحل را باید طی می‌کند، ما آنچه که در جامعه می‌بینیم این است که ریشه‌های فرهنگ دینی در جامعه هست ولی در مرحله ثمررسی نسبت به شرایط کنونی جامعه ما با میوه‌های فصلی متناسب با زمانی که در آن به سر می‌بریم کمتر مواجهیم. یعنی یک حلقه مفقوده‌ای وجود دارد و طبیعتاً میوه‌هایی که در اختیار مردم قرار می‌گیرد ریشه در فرهنگ بیگانه دارد یعنی ما نسبت به مسائل دینی با ریشه روبرو هستیم و نسبت به فرهنگ بیگانه با میوه روبرو هستیم و در نهایت جامعه و نسل جوان با تناقض روبرو می‌شوند چه در کتب درسی و نوشته‌ها، و چه در داستانها، فیلمها و رسانه‌های گوناگون عمدتاً میوه‌های و ثمرات از فرهنگ بیگانه است و تبعاً اثری که بعدها بر نسل جوان می‌گذارد متناسب با همین فرهنگهاست.

دکتر بانکی پور فرد افزود: باید به این مسئله توجه کنیم که چگونه می‌توانیم مطالب ریشه‌ای را به صورت دسته‌بندی و قابل عرضه متناسب شرایط زمان و مکان به نسل جوان ارائه دهیم مثلاً در عرصه فیلم و سریال وقتی فرهنگ حسینی در اعماق جامعه ما هست، این فرهنگ، در قالب «فیلم مختار» به تصویر کشیده می‌شود. این ثمره هنری سر سفره روحی و فکری نسل جوان ما قرار می‌گیرد و آثار خود را نیز می‌گذارد. حالا اگر ما در بقیه عرصه‌های فرهنگی بتوانیم چنین کاری را انجام دهیم و با ابزار و تکنیک‌هایی که متناسب با زمان و مکان است این فرهنگ دینی را تقویت کنیم، تبعاً بهره‌گیری بهتری صورت خواهد گرفت.

وی با اظهار نگرانی از واگذاری تربیت دینی فرزندان به نهادهایی غیر از خانواده تأکید کرد: یکی از آسیب‌هایی که بعد از انقلاب دچار آن شدیم این بود که به تبع اینکه نظام مان اسلامی شد و به محض استقرار نظام اسلامی مردم به تدریج مسئولیتهای فرهنگی را از حوزه خانواده به بیرون از خانواده منتقل کردند و آن را در حوزه حاکمیت قرار دادند. در حالیکه این اشتباه بسیار بزرگ است.

رئیس دانشکده اهل‌البیت (ع) دانشگاه اصفهان افزود: برای همین است که وقتی یک خانواده مذهبی که در خارج از کشور زندگی می‌کند به خاطر اینکه چنین اعتمادی به نظام آموزشی آن کشور و یا آن جامعه ندارد مسائل فرهنگی را خودش متقبل می‌شود اما جامعه ما به خاطر اعتمادی که با وقوع انقلاب اسلامی ایجاد شد، خانواده به تدریج نقش خود را کمرنگ دید و مسئولیتهای فرهنگی و دینی خود را به محیطهای چون مدرسه، جامعه، رسانه، صدا و سیما و در کل نهادهای حاکمیت واگذار کرد که این اشتباه بزرگی است.

دکتر بانکی‌پور فرد با اشاره به بخشی از سخنان مقام معظم رهبری در ابتدای سال 93 و نیز دیدار ایشان با اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی یادآور شد: مقام معظم رهبری اشاره به حرکت‌های مردمی می‌کنند و امیدشان به این مسئله است که فرهنگ باید از طریق حرکت‌های خودجوش مردمی ارتقا پیدا کند و حتی در بعد اجتماعی نباید به حاکمیت نگاه کنیم، بلکه جمع را به جهت اینکه هویت مردمی دارد بنگریم چه برسد به حوزه خانواده که خودمان متقبل هستیم. تا ما برنگردیم به این مسئله که هر

یک از ما موظفیم در حوزه فردی، خانوادگی و اجتماعی به دور از مسئولیتهای اشتغالی مان و نهادهای رسمی به مسائل فرهنگی بپردازیم مشکل فرهنگی جامعه مان حل نخواهد شد.